

Riigihanke "Euroopa Liidu perioodi 2021-2027 Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning Piirihalduse ja viisapoliitika rahastu vahehindamine" tehniline kirjeldus

1. Taust

1.1. Alusdokumendid ja õigusaktid

Euroopa Liidu (edaspidi ka EL) siseturvalisuspoliitika fondide planeerimise ning rakendamise eest Eestis vastutab Siseministeerium (SiM). Perioodi 2021-2027 Eestis rakendatavad EL siseturvalisuspoliitika fondid hõlmavad kolme fondi: Varjupaiga-, Rände- ja Integratsiooni fond [ingl. k. *Asylum, Migration and Integration Fund* (AMIF)], Sisejulgeolekufond [ingl. k. *Internal Security Fund* (ISF)] ning Piirihalduse ja viisapoliitika rahastu [ingl. k. *Border Management and Visa Policy Instrument* (BMVI)] (edaspidi koos *fondid*). Fondidest rahastatakse rakenduskavades kokku lepitud tegevusi. Et Euroopa Komisjon (edaspidi EK) saaks liikmesriike ootamatuste ja uute rahaliste vajaduste korral toetada, on osa AMIFi, ISFi ja BMVI vahenditest liikmesriikide vahel ära jaotamata – seda osa fondidest nimetatakse temaatiliste rahastute erimeetmeteks ja erakorraliseks abiks, kust toimub vahendite taotlemine liikmesriikide omavahelises konkurentsisis EK seatud tingimustel.

Kõigi kolme fondi vahendeid kasutatakse eraldi rakenduskava alusel lähtudes fondide erimäärustest¹, [Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest \(EL\) 2021/1060](#), millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (edaspidi: ÜSM), ning [perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seadusest](#) (edaspidi ÜSS) ja selle alusel kehtestatud rakendusaktidest².

Euroopa Komisjon kiitis BMVI rakenduskava heaks 05.09.2022 (EK otsus nr C(2022)6298), AMIF-i rakenduskava 10.10.2022 (EK otsus nr C(2022)7201) ja ISFi rakenduskava 27.10.2022 (EK otsus nr C(2022) 7920). Heakskiidetud rakenduskavad on avaldatud Siseministeeriumi kodulehel³ ja nende vahehindamise tähtaja sätestab ÜSM-i artikkel 44 lõige 5.

AMIF-ist toetatakse kolmandate riikide kodanike rändevoogude juhtimist. Muu hulgas edendatakse varjupaiga valdkonda ja toetatakse lõimumistegevusi. Samuti toetatakse jätkusuutlikku tagasisaatmis- ja tagasivõtmispoliitikat ning tegevusi ebaseadusliku rände vähendamiseks. ISF-i vahenditega võideldakse terrorismi, radikaliseerumise, organiseeritud

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. juuli 2021. aasta määrused (EL) 2021/1147, (EL) 2021/1148, (EL) 2021/1149

² Vabariigi Valitsuse 12.05.2022 määrus nr 54 „Perioodi 2021–2027 ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide vahendite andmisest avalikkuse teavitamine“ ja Vabariigi Valitsuse 12.05.2022 määrus nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“

³ Leitavad siit: <https://siseministeerium.ee/period-2021-2027-0>

kuritegevuse ja küberkuritegevuse vastu ning aidatakse kuriteoohvreid. Samuti toetatakse liikmesriikide õiguskaitseasutuste vahelist teabevahetust ja koostööd. BMVist toetatakse Euroopa integreeritud piirihalduse arendamist ja viisapoliitikat, et tagada ühtne ja kvaliteetne EL välispiiride kontroll ning lihtsustada EL välispiiride seaduslikku ületamist.

Rakenduskavad põhinevad EL poliitikaeesmärkidel, riigisisese katusstrateegia „Eesti 2035“ arengusuundadel, „Siseturvalisuse arengukavas 2020–2030“ seatud alaeesmärkidel ning riigieelarve strateegia 2022–2025 planeerimise protsessis esitatud vajadustel.

Võrreldes EL eelarveperioodi 2014–2020 kavandamise ajaga on riiklikus strateegilises planeerimises toimunud oluline muutus. Riiklike vajaduste ja nende rahastamise strateegilise planeerimise käigus kavandatakse üheaegselt nii riigieelarvelised vahendid kui EL jm välistoetus. Riigieelarve koostatakse allikaneutraalselt ja rahastamine otsustatakse iga-aastase eelarve koostamise käigus.

Iga konkreetse fondi rahastamiskavas⁴ on toodud fondimääruses sätestatud ning rakenduskava koostamise ja muutmise käigus kogutud andmed. Koos rakenduskavaga on EK-le esitatud ka seireraamistik, kus on kirjeldatud näitajate mõisted ja kogumismetoodika.

Direktiivi 2001/42/EÜ (m SEA-direktiiv) ja keskkonnamõju hindamise ja keskkonnamõjuhindamissüsteemi seaduse kohaselt on iga fondi rahastamiskava suhtes läbi viidud ka keskkonnamõjude eelhindamine, mille tulemused on leitavad SiM kodulehel⁵.

EL siseturvalisuspoliitika fondidele kohalduvas ÜSMis sätestatud liikmesriigi ja korraldusasutuse ülesandeid täidab Eestis ÜSS § 48 kohaselt Siseministerium.

EL siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise jälgimiseks on moodustatud seirekomisjon. Lisaks valdkonnaekspertidele on seirekomisjoni töösse kaasatud sotsiaalse kaasatuse, põhiõiguste, puuetega inimeste õiguste, soolise võrdõiguslikkuse ja mittediskrimineerimise edendamise ga seotud asutused. Fondide seirekomisjon kinnitab rahastatavate projektide üldised valikukriteeriumid, rakenduskavade hindamiskava ja iga-aastased tulemusaruanded ning kontrollib rakenduskavade eesmärkide saavutamist. Seirekomisjoni tööd juhib SiM varade asekanter. Kõik seirekomisjoni tööd ja koosseisu puudutavad materjalid on leitavad Siseministeriumi veebilehelt⁶.

Kõigi kolme fondi perioodi 2021-2027 toetuse kasutamiseks kehtestatud toetuse andmise tingimuste (TAT) õigusaktid on leitavad SiMi kodulehel⁷:

Samuti on SiMi kodulehel⁸ avaldatud Euroopa Komisjonile esitatud aruanded kõigi kolme fondi kohta.

1.2. Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond (AMIF)

1.2.1 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 2021/1147 loodud AMIF-i poliitikaeesmärk on aidata tõhusalt hallata rändevoogusid ning rakendada, tugevdada ja arendada ühist varjupaiga- ja rändepoliitikat, järgides ELi *acquis*'d ning ELi ja liikmesriikide rahvusvahelisi kohustusi.

⁴ Siseministri 12.12.2022 käskkirj nr 1-3/96 "Perioodi 2021-2027 Sisejulgeolekufondi, piirihalduse ja viisapoliitika rahastu, Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi rahastamiskavade kinnitamine" muutmise leitev: <https://adr.siseministerium.ee/sisemin/dokument/1125626>

⁵ Leitavad: <https://www.siseministerium.ee/amif21-27>, <https://www.siseministerium.ee/isf21-27> ja <https://www.siseministerium.ee/bmvi21-27>

⁶ Leitav: <https://www.siseministerium.ee/seirekomisjon>

⁷ Leitav: <https://siseministerium.ee/period-2021-2027-0>

⁸ Leitav: https://siseministerium.ee/aruandlus-euroopa-komisjonile?view_instance=0¤t_page=1

- 1.2.2 2019. aasta detsembris edastas EK positsioonipaberi ELi jaoks oluliste valdkondade kohta, mille rahastamist AMIFist pidi Eesti kaaluma. Varjupaigapoliitika valdkonna prioriteetide na toodi välja vastuvõtu- ja majutustingimuste parandamine, varjupaigataotlejatele ja rahvusvahelise kaitse saajatele tugiteenuste pakkumine, isikute kinnipidamise vähendamine ning ümberasustamine ja ümberpaigutamine. Integratsioonivaldkonna prioriteetide na nimetati kolmandate riikide kodanikele teenuste pakkumist (sh keeleõpe, tugisikuteenus ja kohanemiskoolitused), kolmandate riikide kodanike ja kohaliku elanikkonna kontaktide tõhustamist, koostöö edendamist sidusrühmade vahel jm. Tagasipöördumisvaldkonna prioriteetidena toodi esile vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerumise toetamine, tagasipöördumise tõhustamine, õigus- ja tõlketeenuste pakkumine, kinnipidamise alternatiivide pakkumine, tagasisaatmise vaatlemine jm. AMIFi rakenduskavas on arvestatud EK positsiooniga niivõrd, kui niivõrd see sobib kokku riikliku katusstrateegia, valdkondlike arengukavade ning riigi eelarvestrateegia protsessis 2022–2025 identifitseeritud vajadustega.
- 1.2.3 AMIFi rakenduskava eesmärgid ja asjakohased meetmed põhinevad peamiselt pikaajalisel riiklikul katusstrateegial „Eesti 2035“ ja „Siseturvalisuse arengukaval 2021–2030“ (edaspidi STAK). Integratsiooni erieesmärgil on kõige olulisem seos „Sidusa Eesti arengukavaga 2021–2030“ (edaspidi sidusa Eesti arengukava). AMIFi rakenduskava kavandamisel võeti arvesse ka „Eesti keele arengukava aastateks 2021–2035“ ja „Heaolu arengukava 2016–2023“.
- 1.2.4 Eesti täidab järgmisi AMIFi määruses nimetatud erieesmäärke ja liikmesriikide ühiseid kohustuslikke näitajaid:
- Erieesmärk 1. Tugevdada ja arendada kõiki Euroopa ühise varjupaigasüsteemi aspekte, sealhulgas selle välismõõdet.
 - Erieesmärk 2. Tugevdada ja arendada seaduslikku rännet liikmesriikidesse vastavalt nende majanduslikele ja sotsiaalsetele vajadustele ning edendada kolmandate riikide kodanike tõhusat integratsiooni ja sotsiaalset kaasamist ja aidata sellele kaasa.
 - Erieesmärk 3. Aidata võidelda ebaseadusliku rände vastu, edendada tõhusat, turvalist ja väärikat tagasisaatmist ja tagasivõtmist ning edendada ja toetada tulemuslikku esialgset taasintegreerumist kolmandates riikides.
- 1.2.5 Kavandatud meetmed toetavad peamiselt ligipääsu rahvusvahelise kaitse menetlusele, kvaliteetsete vastuvõtutingimuste tagamist, kohanemise ja kultuurilise lõimumise tegevuste jätkamist ning nii vabatahtliku kui ka sunniviisilise tagasisaatmisega seotud tegevusi. Tegevuste kavandamisel võeti arvesse muutuvat olukorda maailmas, sh 2022. aastal alanud sõda Ukrainas.
- 1.2.6 Eestis vastutab rände- ja varjupaigapoliitika eest Siseministerium, rakendades seda Politsei- ja Piirivalveameti projektide kaudu. Sotsiaalministerium vastutab Sotsiaalkindlustusametiga kaudu rahvusvahelise kaitse taotlejate vastuvõtu korraldamise, neile teenuste kavandamise ja osutamise eest ning rahvusvahelise kaitse saajate vastuvõtutingimuste ja nende lõimumisteenuse eest. Lõimumis-, sh kohanemispoliitika arendamise eest vastutab Kultuuriministerium ja kodanikuühiskonna poliitika eest Siseministerium. Eesti keele poliitikat koordineerib Haridus- ja Teadusministerium.
- 1.2.7 Aastatel 2021–2027 saab Eesti AMIFi eesmärkide täimiseks EL toetust esialgu 21 141 906 eurot, millele riik lisab omapoolse kohustusliku kaasfinantseeringu 6 648 398 eurot. Rakenduskava maht võib suurened, kui lisatakse temaatilisest rahastust jaotatava erakorralise abi või erimeetme eelarve. AMIF-ist saavad toetust nii ametiasutused kui ka vabatahtlused ja rahvusvahelised organisatsioonid.

1.2.8 AMIFI rahastamiskavas on hanke väljakuulutamise ajal kokku planeeritud 30 tegevust, neist 11 varjupaigavaldkonna, üheksa (9) seadusliku rände ja integratsioonivaldkonna ning kümme (10) tagasisaatmise valdkonnas. Jõustunud TAT õigusaktide kohaselt viiakse ellu kümme (10) varjupaigavaldkonna projekti, üks (1) seadusliku rände valdkonna projekt, üks (1) integratsioonivaldkonna projekt ning viis (5) tagasisaatmisvaldkonna projekti. Kinnitamisel või kavandamisel on veel neli (4) TAT õigusakti (integratsiooni ja tagasisaatmise valdkonnas).

30.09.2023 seisuga on Eestile AMIFis ette nähtud toetuse kogumahust kohustustega kaetud 83%. Väljamakseid veel tehtud ei ole.

1.3 Sisejulgeolekufond (ISF)

1.3.1 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1149 loodud ISFi poliitikaeesmärk on aidata tagada kõrget julgeolekutaset EL-is, eelkõige ennetades terrorismi, radikaliseerumist, rasket ja organiseeritud kuritegevust ja küberkuritegevust ning võideldes nende vastu, abistades ja kaitstes kuritegevuse ohvreid ning valmistudes ISFi määruse kohaldamisalasse kuuluvateks julgeolekuintsidentideks, -riskideks ja -kriisideks, tagades nendevastase kaitse ja neid tõhusalt juhtides.

1.3.2 2019. aasta detsembris edastas EK positsioonipaberi ELi jaoks oluliste valdkondade kohta, mille rahastamist ISFist pidi Eesti kaaluma. Prioriteetidena toodi välja rahapesu, küber- ja organiseeritud kuritegevuse vastane võitlus, politseikoostöö, IKT-süsteemid (reisijate broneeringuinfosüsteem ja Schengeni infosüsteem II) ning radikaliseerumise ja laste seksuaalse ärakasutamise ennetusmeetmed.

1.3.3 ISFi rakenduskava alus on eelkõige STAK, mille koostamisel said kõik asjaomased sidusrühmad võimaluse anda panuse Eesti praeguste ja võimalike tulevaste siseturvalisuse katsumuste lahendamisse, sealhulgas raske ja organiseeritud kuritegevuse vastase poliitika kujundamisse. STAK koostati omakorda käsikäes pikaajalise riikliku katusstrateegiaga „Eesti 2035“.

1.3.4 Eesti täidab järgmisi ISF-i määruses nimetatud kolme erieesmärki ja liikmesriikidele kohustuslikke ühiseid näitajaid:

- Eriesmärk 1. Tõhustada ja hõlbustada teabevahetust pädevates asutustes ja asjaomastes liidu organites, ametites ja asutustes ning nende vahel ning asjakohasel juhul kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega;
- Eriesmärk 2. Parandada ja tõhustada piiriülest koostööd, sealhulgas ühisoperatsioone pädevate asutuste vahel seoses terrorismi ning raske ja organiseeritud kuritegevusega, millel on piiriülene mõõde; ning
- Eriesmärk 3. toetada liikmesriikide suutlikkuse suurendamist kuritegevuse, terrorismi ja radikaliseerumise ennetamisel ja nende vastu võitlemisel ning julgeolekuintsidentide, riskide ja kriiside juhtimisel, muu hulgas eri liikmesriikide avaliku sektori asutuste, asjaomaste liidu organite, ametite või asutuste, kodanikuühiskonna ja erasektori partnerite tihedama koostöö kaudu.

1.3.5 ISFi kogueelarve koos rakenduskavasse lisatud erimeetme projektidega on 37 367 684,54 eurot, millest EL toetus moodustab 28 574 447,14 eurot ja riiklik kaasfinantseering 8 793 237,4 eurot.

1.3.6 ISFst saavad toetust Politsei- ja Piirivalveamet, Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskus, Maksu- ja Tolliamet, Rahapesu Andmebüroo, Kaitsepolitseiamet, Sisekaitseakadeemia, Päästeamet, Justiitsministeerium ja Keskkonnaamet.

1.3.7 ISFi rahastamiskavas on kokku 35 tegevust (sh kolm (3) erimeetme projekti, mille suhtes on EK langetanud positiivse rahastamisotsuse ja mille arv võib hindamise jooksul kasvada). Jõustunud TAT õigusaktide kohaselt viiakse ellu 26 projekti (9 on veel kinnitamisel). 31.07.2023 seisuga oli Eestile ette nähtud toetuse kogumahust kohustustega kaetud 69%. Väljamakseid veel tehtud ei olnud.

1.4 Piirihalduse ja viisapoliitika rahastu (BMVI)

1.4.1 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2021/1148 kohaselt on BMVI poliitikaeesmärk tagada tugev ja tõhus välispiiride valve ja piirkontroll, tagades samal ajal täielikus kooskõlas ELi põhiõiguste hartas sätestatud kohustustega inimestele võimaluse ELi piires vabalt liikuda.

1.4.2 2019. aasta detsembris edastas EK positsioonipaberi ELi jaoks oluliste valdkondade kohta, mille rahastamist BMVist pidi Eesti kaaluma. Prioriteetidena toodi välja Euroopa integreeritud piirihalduse elluviimisega seotud tegevused, eelkõige panustamine Frontexi töösse, Euroopa piiride valvamise süsteemi (edaspidi *EUROSUR*) ning ELi-üleste piirkontrolli IT-süsteemide ja koostalitlusvõime arendamisse. ELi viisapoliitikas peeti oluliseks konsulaarametnike koolitamist ja viisamenetluse digitaliseerimist.

1.4.3 BMVI rakenduskava alus on eelkõige STAK, mille koostamisel said kõik asjaomased sidusrühmad võimaluse anda panuse Eesti praeguste ja võimalike tulevaste siseturvalisuse katsumuste lahendamisse, sealhulgas välispiiride ja viisapoliitika rakendamisel. STAK koostati omakorda käsikäes pikaajalise riikliku katusstrateegiaga „Eesti 2035“. STAKis 2020–2030 arvestatakse valdkondliku ELi poliitika ja eesmärkidega ning seda täiendavad näiteks “Eesti välispoliitika arengukava 2030”, “Eesti digiühiskond 2030”.

1.4.4 Eesti täidab järgmisi BMVI määruses nimetatud erieesmärke ja liikmesriikidele kohustuslikke ühiseid näitajaid:

- Erieesmärk 1. Toetada Euroopa piiri- ja rannikuvalve poolt välispiiridel rakendatavat tõhusat Euroopa integreeritud piirihaldust, mille eest jagavad vastutust Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet ning piirihalduse eest vastutavad riiklikud asutused, et hõlbustada seaduslikku piiriületust, ennetada ja avastada ebaseaduslikku sisserännet ja piiriülest kuritegevust ning hallata tõhusalt rändevooge.
- Erieesmärk 2. Toetada ühist viisapoliitikat, et tagada ühtlustatud lähenemisviis viisade väljastamisele ja hõlbustada õiguspärast reisimist, aidates samal ajal ennetada rände- ja julgeolekuriske.

1.4.5 Aastatel 2021–2027 saab Eesti piirihalduse ja viisapoliitika rahastu eesmärkide täimiseks esialgu 33 949 505 eurot, millele riik lisab kaasfinantseeringuna 10 362 717 eurot. Koos kohustusliku kaasfinantseeringuga on BMVI rakenduskava maht 44 587 017,68 eurot. Lisaks korraldab EK temaatilisi voore, kust on võimalik sihtotstarbelist lisarahastust taotleda.

1.4.6 Piirihalduse ja viisapoliitika rakendamine on riigi pädevuses, mistõttu saavad BMVI-st toetust Politsei- ja Piirivalveamet, Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskus, Välisministeerium ning Maksu- ja Tolliamet.

1.4.7 BMVIs on praegu kokku planeeritud 29 tegevust, neist 23 piirihalduse ja kuus (6) viisapoliitika valdkonnas. 23 piirihalduse tegevusest on neli (4) erimeetme projektid, mille rahastamisotsuse on teinud EK ja nende arv võib hindamise ajal kasvada. TAT õigusaktid on jõustunud 22 projekti rahastamiseks.

Kuuest *viisapoliitika* projektist on TAT-iga kinnitatud kolm (3) projekti, neist üks on käimas ja kaks algavad hiljem. 31.09.2023 seisuga on Eestile ette nähtud toetuse kogumahust kohustustega kaetud 96,52%. Väljamakseid veel tehtud ei olnud.

2. Hankelepingu ja hindamise eesmärk

2.1 Hankelepingu esemeks on EL perioodi 2021–2027 siseturvalisuspoliitika fondide AMIF, ISF ja BMVI vahehindamine (edaspidi nimetatud ka *vahehindamine*) ning kolme hindamisaruande (iga fondi/rakenduskava (AMIF, ISF ja BMVI) kohta eraldi) koostamine (edaspidi *töö*) hanke alusdokumentides sätestatud tingimustel ja korras.

2.2 Käesoleva vahehindamise eesmärk on:

- Kooskõlas ÜSM artikliga 44, lõige 1 viia läbi perioodi 2021–2027 vahehindamine, et hinnata iga **rakenduskava tulemuslikkust, tõhusust, asjakohasust, sidusust ja Euroopa Liidu lisandväärtust** programmitöö perioodi algusest (1. jaanuar 2021) kuni 31. detsembrini 2023, et parandada programmide kavandamise ja rakendamise kvaliteeti;
- vahehindamise käigus vaadatakse eelkõige läbi iga fondi rakendamine, et saada tõenditel põhinevad vastused kõigile hindamisküsimustele iga konkreetse rakenduskava lõikes ja teha kindlaks rakendamist mõjutada võivad probleemid ning võimalikud viisid nende lahendamiseks;
- analüüsida iga rakenduskava elluviimisel tehtud edusamme ja hinnata, kas rakenduskava eesmärkide saavutamiseks on vaja võtta kasutusele parandusmeetmeid, et tulemusi kasutada poliitikakujundamise käigus ja järgmise EL eelarveperioodi ettevalmistamisel;
- saada selgeid ja konkreetseid soovitusi rakendusperioodiks 2021–2027 ja järgmise EL eelarveperioodi planeerimiseks, et tõsta toetuste rakendamise tulemuslikkust;
- hindamise tulemusena oodatakse sõltumatutelt hindamiskspertidelt rakendatavaid soovitusi poliitikakujundajatele (SiM) ja projektide elluviijatele;
- saada soovitusi ja meetodikaid meetmete/tegevuste rakendamisega seotud riskide jooksvaks hindamiseks ja ennetamiseks;
- saada soovitusi, et paremini toetada võrdseid võimalusi toetusmeetmetele juurdepääsuks ja tegevustes osalemiseks (sh edendada soolist võrdõiguslikkust toetusmeetmete kasutamisel).

3. Hindamise ulatus ja hindamisküsimused

3.1 Hindamise ulatus

3.1.1 Hindamise ulatus hõlmab EL perioodi 2021–2027 kolme siseturvalisuspoliitika fondi AMIF, ISF ja BMVI rakenduskavasid, sealhulgas kolme ISF rakenduskavasse lisatud erimeetme projekti ja nelja BMVI rakenduskavasse lisatud erimeetme projekti. Iga rakenduskava hinnatakse lähtuvalt alltoodud hindamisküsimustest, samuti hinnatakse rakenduskavade koosmõju. Hindamine keskendub eelkõige rakenduskava tasandile ja projektide tasandil vaadeldakse eelkõige nende õigeaegset käivitumist.

3.1.2 Tellija hinnangul on käesoleva vahehindamise peamiseks piiranguks rakenduskavade elluviimise progressi andmestiku piiratus, arvestades asjaolu, et kõik kolm rakenduskava kiideti heaks 2022.a. septembris-oktoobris ja enamiku tegevustega alustati 2023.a alguses. Siseministeerium esitab iga-aastased rakenduskavade tulemusaruanded Euroopa Komisjonile 31. jaanuariks, sh 31.01.2023 ja järgmise korral 31.01.2024, milles esitatud andmed kuuluvad samuti hindamise ulatusse ja saavad kättesaadavaks 31.01.2024.

3.2 Hindamisküsimused

1. Mis ulatuses vastab (iga) rakenduskava muutuvatele vajadustele?
2. Mis ulatuses on rakenduskava võimalik kohandada seoses uute tekkivate vajadustega?
3. Kas fondi rakendamine on ajagraafikus, et püstitatud eesmärgid saavutada?
4. Kuivõrd asjakohane on seire- ja hindamisraamistik rakenduskava eesmärkide saavutamise edusammudest aruandmiseks?

5. Kuidas on tagatud asjaomaste sidusrühmade kaasamine programmitöö perioodi kõigis erinevates etappides, sh planeerimise, rakendamise, järelevalve ja hindamise käigus?
6. Kuidas rakenduskava elluviimisel arvestatakse ja edendatakse horisontaalseid põhimõtteid?
7. Kuivõrd tulemuslik on rakenduskava oma võimalustest ja saavutustest teavitamisel ja levitamisel?
8. Mil määral toetab rakenduskava kulutõhusaid meetmeid?
9. Kuivõrd tõhusad on juhtimis- ja kontrollisüsteemid?
10. Kas ja mil määral on edasine lihtsustamine saavutatav ning kuidas?
11. Mil määral on rakenduskava kooskõlas oma poliitikavaldkonna raames toetatavate algatustega, eelkõige temaatilise rahastu raames toetatavate algatustega?
12. Kuivõrd sidus on rakenduskava teiste ELi fondidega (sealhulgas teiste siseasjade fondidega) ja eelkõige ELi välistegevusega (*external action*)?
13. Mil määral loob rakenduskava Euroopa Liidu lisandväärtust?

Hindamisküsimused määratlevad teabevajaduse ja elemendid, mida korraldusasutus ja EK peavad rakenduskava hindamise kohta teadma. Hindamisküsimused mõjutavad suurel määral tõendite kogumise ja hindamise viisi. Hindamisküsimustele vastamiseks vajaliku metoodika väljatöötamisel tuleb lähtuda EK perioodi 2021-2027 siseturvalisuspoliitika fondide vahehindamisele kohalduvas juhendis⁹ esitatud põhimõtetest.

Käesoleva dokumendi **Lisas 1 esitatud tabelis 2** on hindamisküsimused jaotatud viie hindamiskriteeriumi alusel ja nendega seotud otsustuskriteeriumideks (viimaseid võib hindaja pakkumuse koostamisel või vahehindamise käigus vajadusel täpsustada ja/või täiendada), võttes arvesse hindamise ajakava ja rakenduskavade eeldatavat edenemist kuni 2023. aasta lõpuni.

4. Pakkuja tegevused ja oodatavad tulemused / Hindamise väljundid ja tähtajad

4.1 Pakkuja tegevused

Töö teostajal ehk edukal pakkujal tuleb hankelepingu eesmärkide saavutamiseks viia läbi vahehindamine ja koostada eestikeelne hindamisaruanne iga rakenduskava (AMIF, ISF ja BMVI) tulemuslikkuse, tõhususe, asjakohasuse, sidususe ja Euroopa Liidu lisandväärtuse kohta programmitöö perioodi algusest (1. jaanuar 2021) kuni 31. detsembrini 2023. a.

Kuna EK võib väljastada liikmesriikidele juhiseid ja juhendeid hindamiste läbiviimise kohta kuni hindamisaruande esitamise tähtpäevani, peab pakkuja/töö teostaja arvestama EK ja/või tellija suunistega kogu hindamise läbiviimise vältel.

4.2 Oodatavad tulemused

4.2.1 **Vahehindamise tulemiks on hindamisaruanne iga rakenduskava kohta (kokku kolm aruannet)**, mis annavad vastused kõikidele hindamisküsimustele ja seeläbi tervikliku ülevaate perioodi 2021-2027 siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade tulemuslikkusest, tõhususest, asjakohasusest, sidususest ja Euroopa Liidu lisandväärtusest programmitöö perioodi algusest (01.01.2021) kuni 31. detsembrini 2023.

4.2.2 Hindamisel vaadeldakse konkreetseid aspekte, mis on sätestatud perioodi 2021–2027 AMIF, ISF ja BMVI määrustes ja ÜSMis. Nende hulka kuuluvad juhtimis- ja kontrollimeetmete tõhusus; rakendusmeetmete asjakohasus; koos kolmandate riikidega, kolmandates riikides või kolmandate riikide suhtes rakendatud meetmed ning see, mil määral rakendatakse horisontaalseid põhimõtteid fondi elutsükli kõigis etappides.

⁹ Webinar of 19 April 2023 on the key elements of the mid-term evaluation and evaluation plans. Home Affairs Programmes 2021-2027. Revised Background Note – May 2023

Arvestades konteksti ja rakenduskavade elluviimise varajast etappi, peab vahehindamise fookus keskenduma eelkõige:

- rakenduskava jätkuvale asjakohasusele ja sellega seotud vajaduste, eesmärkide ja meetmete/tegevuste hindamisele;
- protsessidega seotud aspektidele ja valdkondadele, mida on võimalik üle vaadata, lihtsustada ja/või tõhustada;
- tooma välja varased tõendid seniste edusammude kohta ja selle kohta, kas praegune rakendamise korraldus soodustab tõhusust;
- konkreetsete aspektide (nt partnerlus, horisontaalsed põhimõtted, teabevahetus, näitajad) ülevaatamisele;
- ELi lisandväärtusele kooskõlas muude rahastamisallikate ja -viisidega.

4.2.3 Lähtuvalt hindamise tulemustest, seeläbi saadud uutest teadmistest ja eksperthinnangust, ootame pakkujalt iga fondi vahehindamise aruandes rakendatavaid soovitusi ja ettepanekuid.

4.2.4 Samuti on soovitatav kasutada vahehindamist heade tavade väljaselgitamiseks, eriti kui need on seotud mõne poliitikasoovituse/soovitusega, et muuta hindamine informatiivsemaks ja pakkuda käegakatsutavaid näiteid selle kohta, mida oleks võimalik paremini teha.

4.3 Hindamise väljundid:

- 1) Avakoosoleku kirjalik protokoll (sh fikseeritud tähtajad, võimalikud täpsustused meetodikas).
- 2) Lähtearuanne, mis sisaldab hindamise eesmärke ja lähteülesannet, andmete kättesaadavuse ja usaldusväärsuse analüüsil põhinevat meetodika täpsustatud kirjeldust, riskide analüüsi ja nende maandamise meetmeid ja kasutatavate infoallikate detailset loetelu.
- 3) Kolm lõpparuande eelnõud (iga rakenduskava kohta eraldi, sh AMIF, ISF ja BMVI) eesti keeles, mis sisaldavad ka ingliskeelset kokkuvõtet (*executive summary*).
- 4) Tulemuste valideerimiseks teostab pakkuja valideerimiseminari tellija esindajatega kolme hindamise lõpparuande eelnõu esitamise järgselt kommenteerimisprotsessi osana, kus tutvustatakse iga konkreetse rakenduskava leide ning arutatakse nende põhjal kerkinud küsimuste üle. Seminari korraldab tellija.
- 5) Kolme rakenduskava (AMIF, ISF ja BMVI) lõpparuanne eesti keeles koos eesti ja inglisekeelse kokkuvõttega. Lõpparuanded vormistatakse elektrooniliselt muudatavas (docx) ning mittemuudatavas (pdf) vormingus.
- 6) Lõpparuande lisana esitada meetodikaraport, mis sisaldab a) kirjanduse loetelu hindamise raames kasutatud andmetest (nimetus ja allikas); b) loetelu ja ülevaade hindamise raames kogutud muudest andmetest; selleks kasutatud meetodika ja uurimisinstrumendid, sh informatsioon läbiviidud töötubade, fookusrühmade või intervjuude kohta; c) muu täiendav info, mis aruandest on välja jäänud, kuid oluline esitada.
- 7) Hindamise tulemusi tutvustavad esitlused iga fondi/rakenduskava kohta (3) eesti keeles (lisatakse lõpparuandele eraldi PowerPoint failidena). Esitluse formaat lepitakse täpsemalt kokku koostöös tellijaga.
- 8) Hindamise tulemusi avalikkusele tutvustav infoseminar kuni 70 inimesele. Seminari korraldab tellija. Infoseminari jaoks on võimalik kasutada Siseministeeriumi ruume või esitlus viiakse läbi virtuaalselt (kui nii on tellijaga kokku lepitud). Tulemusi esitletakse eesti keeles.

4.4 Hindamise väljundite ajakava

- 1) Lepingu sõlmimisest alates toimub 2 nädala jooksul avakohtumine tellijaga (vajadusel platvormil Skype for Business), mille käigus täpsustatakse ja lepitakse kokku hindamise jaoks vajalikud detailid (hindamismeetodid, aja- ja tegevuskava, lõpparuande vorm ning

esitamise tähtaeg) ja tehakse töökorralduslikud kokkulepped. Avakoosoleku aeg lepitakse kokku pärast lepingu allkirjastamist.

- 2) Pakkuja esitab projekti lähtearuande **20 tööpäeva** jooksul avakoosoleku toimumisest või avakoosolekul täpsustatud ajal tellijale kommenteerimiseks.
- 3) Vastavalt vajadusele toimuvad töökohtumised, et vaadata üle arengud projektis, senised leiud ja esialgsed järeldused, võimalikud probleemid, tegevussuunad jne. Pakkuja koostab ja esitab kohtumisest memo (ca 1–2 lk).
- 4) Kolme lõpparuande eelnõud esitatakse tellijale 16. veebruariks 2024. a. Tellija esitab oma kommentaarid aruannete eelnõudele 1. märtsiks 2024. a.
- 5) Tulemuste valideerimiseks teostab pakkuja valideerimisseminari tellija esindajatega kolme hindamise lõpparuande eelnõu esitamise järgsel. Täpne kuupäev lepitakse kokku projekti vältel.
- 6) Pakkuja esitab tellijale iga fondi hindamisaruande lõppversiooni elektrooniliselt allkirjastatult hiljemalt 15. märtsiks 2024.a.
- 7) Pakkuja viib läbi hindamise tulemusi tutvustava infoseminari orienteeruvalt 70 inimesele **kahe kuu** jooksul lõpparuannete üleandmise-vastuvõtmise akti allkirjastamisest tellija poolt korraldataval seminaril. Täpne kuupäev lepitakse kokku projekti vältel.

5. Meetodid ja alusandmed

5.1 Hindamismeetodid

Parima meetodika hindamisküsimustele vastamiseks esitab pakkuja oma pakkumuses küsimuste lõikes, tuues välja küsimuse vastamiseks vajalikud alusandmed, andmete kogumise viisid ning analüüsimeetodid.

Valitud meetodikat kirjeldatakse selgelt, põhjendatakse, ning tuuakse välja võimalikud piirangud. Meetodilise usaldusväarsuse tagamiseks on oluline erinevate infoallikate kasutamine, et võimaldada erinevatest allikatest tuleneva info võrdlemist ning põhjendatud järeldusteni jõudmist. Triangulatsioon peab hõlmama erinevaid allikaid ja analüüsimeetodeid.

Pakkumuses on tegemist esialgse kavandiga, lõplik alus hindamise läbiviimiseks fikseeritakse vahehindamise lähtearuandes. Eeldame nii kvantitatiivsete kui kvalitatiivsete andmete kogumist ja sünteesimist ning neile tuginevaid hinnanguid. Lähtuvalt EK vahehindamise läbiviimisele kohalduvast juhendmaterjalist¹⁰ soovime hindamisel kasutada järgmisi meetodeid:

5.1.1 Sekundaarandmete analüüs, mh:

- a. EL siseturvalisuspoliitika fondide vahendite rakendamise seotud materjalid – sh Euroopa Liidu ja Eesti õigusaktid ja juhendid;
- b. asjakohased arengukavad, rahastuskavad, toetuse andmise tingimuste (TAT) õigusaktid ja muud rakendusdokumendid,
- c. rakenduskavade iga-aastased tulemusaruanded, toetuse saajate seirearuanded;
- d. teostatud (ja töös olevate) asjakohaste hindamiste ja uuringute teisene analüüs;
- e. olemasolevate kvantitatiivsete andmete analüüs.

5.1.2 Rakenduskava sekkumisloogika rekonstrueerimine

5.1.3 Hindamismaatriks

¹⁰ Webinar of 19 April 2023 on the key elements of the mid-term evaluation and evaluation plans. Home Affairs Programmes 2021-2027. Revised Background Note – May 2023

Hindamise metoodilise lähenemisviisi üks põhikomponent on hindamismaatriks, mis selgitab seost küsimuste, otsustuskriteeriumide, kasutatavate toetavate näitajate, allikate ja nendega seotud metoodilise lähenemise vahel.

Hindamismaatriksi näide on esitatud allolevad tabelis 1. Vastavalt näidisele peavad sõltumatud hindajad hindamismaatriksit hindamisküsimuste ja otsustuskriteeriumite lõikes täiendama, viimistlema ja selle lõpetama. (Täiendav informatsioon on esitatud Lisas 1, Hindamisküsimused ja nendega seotud otsustuskriteeriumid).

Tabel 1 – Hindamismaatriksi näide

Hindamis-kriteerium	Hindamis-küsimus	Otsustuskriteerium	Meetodid	Allikad
Tulemus-likkus	Kuidas on tagatud asjaomaste partnerite kaasamine programmitöö perioodi kõigis erinevates etappides, sh planeerimise, rakendamise, järelvalve ja hindamise käigus?	Kasutusel on strateegia kõige asjakohasemate partnerite tuvastamiseks, teavitamiseks ja nendeni jõudmiseks eesmärgiga tagada nende tasakaalustatud esindatus seirekomisjonis. Asjaomased partnerid on kindlaks tehtud ja kaasatud planeerimise etapis. Asjaomased partnerid osalevad seirekomisjoni töös vastavalt oma rollile, mis on määratletud asjakohaste protseduurireeglitega.		

5.1.4 Vajaduste hindamine, huvirühmade kaardistamine ja konsultatsioonistrateegia väljatöötamine, sh:

- 1) intervjuud erinevate rakenduskava sidusgruppidega, sealhulgas korraldusasutuse esindajatega, toetuse saajate ja valitud projektide elluviijatega, valitud seirekomisjoni liikmetega, jne. Küsitluste ja intervjuude planeerimisel kooskõlastatakse küsimused tellijaga;
- 2) Fookusgrupid, töötoad, jne

5.1.5 Rahalise ja füüsilise progressi analüüs

5.1.6 Kokkuvõtte ja võimalikud hindamise piirangud

5.2 Alusdokumendid

Hankija teeb töö teostajale vahhindamise läbiviimiseks kättesaadavaks järgmised hindamise juhendmaterjalid ja vormid ning alusdokumendid:

- Euroopa Komisjoni juhendmaterjal vahhindamise läbiviimise kohta (*Revised background note on the mid-term evaluation and evaluation plans v2*);
- Euroopa Komisjoni juhendmaterjal vahhindamise läbiviimise kohta (*Guidance on the common monitoring and evaluation framework for AMIF and ISF*);
- Programmitöö perioodi algusest (01.01.2021) kuni 31. detsembrini 2023 ellu viidud ja käimasolevate kolme rakenduskava projektide toetuslepingud ja aruanded;
- Programmitöö perioodi algusest kuni 31. detsembrini 2023 Euroopa Komisjonile esitatud finantsaasta aruanded (finantsaruanne ja tegevusaruanne).

Töö teostamisel tuleb lähtuda Siseministeeriumi veebilehel <https://www.siseministeerium.ee/period-2021-2027-0> avaldatud dokumentidest ning EUR-Lex'is avaldatud järgmistest õigusaktidest:

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1060, mille ga kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (*Ühissätete määrus*);
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks 9 määrus (EL, Euratom) nr 966/20123;
- Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus (EL) 2021/1147, 7. juuli 2021, millega luuakse Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. juuli 2021. aasta määrus (EL) 2021/1148, millega luuakse Integreeritud Piirihalduse Fondi osana piirihalduse ja viisapoliitika rahastu;
- Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus (EL) 2021/1149, 7. juuli 2021, millega luuakse Sisejulgeolekufond;
- Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seadus (*ÜSS*), 23.02.2022;
- Perioodi 2021-2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused;
- Perioodi 2021-2027 ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide vahendite andmisest avalikkuse teavitamine;
- Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi rakenduskava (AMIF) 2021–2027;
- Varjupaiga-, rände- ja integratsioonifondi 2021-2027 (AMIF) rahastamiskava;
- Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi meetme nr 1.1 „Varjupaigasüsteemi, sh varjupaigamenetluse tugevdamine ja arendamine“ toetuse andmise tingimused;
- Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi meetme 1.2 „Sotsiaalvaldkonnas kolmandate riikide kodanike, sh rahvusvahelise kaitse taotlejate ja kaitse saanute vastuvõtutingimuste tõhustamine“ toetuse andmise tingimused;
- Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi meetme 2.1 „Migratsiooninõustamine“ toetuse andmise tingimused;
- Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi meetme nr 3.1 „Tagasisaatmiste korraldamine“ toetuse andmise tingimused;
- Sisejulgeolekufondi rakenduskava 2021-2027 ja selle muudatused;
- Sisejulgeolekufondi (ISF) 2021-2027 rahastamiskava;
- Seadmete soetamise kaudu siseturvalisuse valdkonna suutlikkuse suurendamine;
- Sisejulgeolekufondi meetme 1.1 "Broneeringuinfo andmekogu arendamine ja rakendamine" toetuse andmise tingimused;
- Sisejulgeolekufondi meetme 3.3 "Kuritegevuse ennetamine ja koolituste kaudu siseturvalisuse valdkonna suutlikkuse suurendamine" toetuse andmise tingimused;
- Sisejulgeolekufondi meetme 2.1 "Piiriülese koostöö tõhustamine" toetuse andmise tingimused;
- Sisejulgeolekufondi meetme 2.2 "CBRN valdkonna koolituste, ühisharjutuste ja õppuste läbiviimisega CBRN sündmuse lahendamise seotud võimekuse tõstmine" toetuse andmise tingimused;
- Sisejulgeolekufondi meetme 3.1 "Küberüksuse võimekuse suurendamine" toetuse andmise tingimused;

- Sisejulgeolekufondi meetme 3.2 "Seadmete ja varustuse soetamise kaudu Kaitsepolitseiameti CBRN sündmusele reageerimise võimekuse suurendamine" toetuse andmise tingimused;
- Piirihalduse ja viisapoliitika rakenduskava 2021-2027 ja selle muudatused;
- Piirihalduse ja viisapoliitika rahastu (BMVI) 2021-2027 rahastamiskava;
- Piirihalduse ja viisapoliitika rahastu meetme nr 1.1 "Asjakohase varustuse uuendamise ja kasutamise kaudu Euroopa piiri- ja rannikuvalve toetamine välispiiridel tõhusa Euroopa integreeritud piirihalduse rakendamisel" toetuse andmise tingimused;
- Piirihalduse ja viisapoliitika rahastu meetme nr 2.2 "IKT-süsteemide ja rakenduste loomise ning kasutamise kaudu ühise viisapoliitika toetamine" toetuse andmise tingimused;
- Piirihalduse ja viisapoliitika rahastu meetme nr 1.2 "IKT-süsteemide loomise ja kasutamise kaudu Euroopa piiri- ja rannikuvalve toetamine välispiiridel tõhusa Euroopa integreeritud piirihalduse rakendamisel" toetuse andmise tingimused;
- Piirihalduse ja viisapoliitika rahastu meetme nr 1.3 "Koolituse ja koostöö kaudu Euroopa piiri- ja rannikuvalve toetamine välispiiridel tõhusa Euroopa integreeritud piirihalduse rakendamisel" toetuse andmise tingimused;
- Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi rakenduskava ja Sisejulgeolekufondi rakenduskava keskkonnamõju eelhindang;
- Piirihalduse ja viisapoliitika rahastu rakenduskava keskkonnamõju eelhindangu aruanne;
- AMIF perioodi 2014–2020 vahehindamise aruanne, 2017;
- ISFi perioodi 2014–2020 ELi vahehindamise aruanne, 2017.

Pakkuja võib pakkumuses välja tuua täiendavaid alusmaterjale, mida soovib kasutada hindamisaruande koostamisel.

6 Aruandlus

6.1 Lähtearuanne

Töö teostaja esitab hankijale lähtearuande **20 tööpäeva** jooksul avakoosoleku toimumisest või avakoosolekul täpsustatud ajal tellijale kommenteerimiseks.

Aruandes peavad olema kajastatud vahehindamise eesmärk ja lähteülesanne, kõik lepingu raames läbiviidavad tegevused ja väljundid, tööde täpsustatud ajakava ja tähtajad, hindamisprotsessi ning andmestiku kättesaadavuse ja usaldusväärsuse analüüsil põhinev meetodika üksikasjalik kirjeldus, sh intervjuude ja/või küsitluste teemad ja küsitletavate/intervjueeritavate nimekiri, riskide analüüs ning hindamisaruande struktuur.

6.2 Lõpparuanne ja tulemuste esitlus

Töö teostaja esitab hankijale **kolm lõpparuande** eelnõud (iga fondi kohta eraldi) tellijale ülevaatamiseks hiljemalt **16.02.2024**, mille kohta tellija esitab oma kommentaarid kahe nädala jooksul, hiljemalt 1. märtsiks 2024. Valmis töö hankijale esitamise tähtaeg on **15.03.2024**.

Iga lõpparuanne koosneb vastava rakenduskava, selle meetmete, tegevuste ja projektide elluviimisega seotud tähelepanekutest, leidudest, järeldustest ning soovitustest (iga fondi kohta eraldi ja samuti horisontaalsed). Lõpparuanne tuleb esitada eesti keeles koos eesti- ja ingliskeelse kokkuvõttega (*executive summary*). Lõpparuandega koos tuleb tellijale üle anda ka kõik taustamaterjalid (intervjuuankeedid, küsitluste küsimustikud, andmebaasid jne).

Töö teostaja tutvustab hindamise tulemusi **kahe kuu** jooksul lõpparuande üleandmise-vastuvõtmise akti allkirjastamisest tellija poolt korraldataval seminaril. Esitlusfailid (3) hindamistulemuste kokkuvõtetega valmistab ette töö teostaja ja annab hankijale üle pärast esitluse tegemist.

6.3 Aruande formaat ja struktuur

Kõik kolm vahehindamise aruannet peavad järgima alltoodud struktuuri ja sisaldama:

- sisukokkuvõtet eesti ja inglise keeles (*executive summary*) hindamiskriteeriumide alusel, mis hõlmab peamisi järeldusi, ettepanekuid ja soovitusi;
- tausta, sealhulgas:
 - poliitikatausta (kirjanduse ülevaade, vajaduste hindamine ja fondi kirjeldus);
 - kasutatud metoodikat, põgusamalt kokkuvõtetes (nii inglise kui eesti keeles) ja pikemalt aruandes või selle lisas (täielik metoodiline lähenemine, hindamismaatriks, bibliograafia jne tuleks tavaliselt esitada lisadena);
- hindamise põhiteksti ja vastuseid kõikidele hindamisküsimustele, sh rakendamise hetkeseisu (tegevuste rakendamine nii protseduurilisest, rahalisest kui ka füüsilisest aspektist);
- hindamise leide ning tulemusi kriteeriumide, küsimuste ja konkreetsete eesmärkide lõikes;
- järeldusi, mis hõlmavad saadud õppetunde ja seonduvad poliitikaalased ettepanekud ning soovitusid;
- rakendatavaid soovitusi tabelis;
- hea tava näiteid;
- vastavalt pakkumuses esitatud ja avakoosolekul kooskõlasatud metoodikale intervjuude kavad, küsitluste ankeedid, ülevaade küsitlute ja intervjuueeritute profiilidest;
- loodud andmestikku;
- lõpparuande jaoks koostatud tabeleid ja jooniste aluseks olevaid tabeleid levinud andmetöötlustarkvara (nt MS Excel) vormingus, v.a juhul kui tegemist on andmekaitse alla kuuluva infoga.

6.4 Kvaliteedinõuded hindamisaruandele

Tellijal ja pakkujal lähtuvad hindamisprotsessi vältel [Heast Hindamise Tavast](#) ja EK vahehindamisele kohalduvatest juhendmaterjalidest¹¹. Pakkuja vastutab kõikide hindamistulemuste kvaliteedi eest, sh tagab, et kõik hindamisülesanded saavad nõuetekohaselt teostatud ja lähtearuandes täpsustatud hindamisküsimused tõendus põhised vastused.

Kõigile kolmele hindamisaruandele kohalduvad järgmised kvaliteedinõuded:

- 1) Hindamisaruanne peab kajastama adekvaatselt infot, mis vastab kõigile tehnilises kirjelduses sisalduvatele küsimustele. Hindamisaruanne käsitleb kõiki hindamise käigus lisandunud küsimusi tingimusega, et see on pakkuja ja tellija vahel eelnevalt kokku lepitud.
- 2) Hindamine peab olema üles ehitatud vastavalt pakkuja poolt pakkumuses esitatud, hindamise avakoosolekul täpsustatud ja lähtearuandes fikseeritud hindamismetoodikale. Aruanne peab kajastama selgelt meetodite nõrkusi ja tugevusi ning välja tooma piiranguid, mis võivad takistada hindamisel saadud info kasutamist.
- 3) Hindamise puhul on andmete kogumise meetodid täpselt kirjeldatud. Info peab olema vajadusel üle kontrollitud ning viited nende allikate kohta peavad lisatud. Võimalikud piirangud info kättesaadavuse ja usaldusväarsuse kohta peavad olema selgelt välja toodud.
- 4) Järeldused peavad olema selgelt eristatud. Nad peavad olema loogilised ja tuginema analüüsi tulemusel saadud faktidele. Järeldused ja faktid ei tohi olla omavahel vastuolus ja peavad olema loogiliselt põhjendatud. Järeldused peavad olema enam kui leiud, nad peavad sisaldama hindaja poolseid hinnanguid. Järeldused peavad olema õiglasel ja erapooletud ning

¹¹ 1) Webinar of 19 April 2023 on the key elements of the mid-term evaluation and evaluation plans. Home Affairs Programmes 2021-2027. Revised Background Note – May 2023.) 2) European Commission, Guidance on the common monitoring and evaluation framework of the Asylum, Migration and Integration Fund (AMIF) and the Internal Security Fund (ISF).

võtma arvesse kõik asjaomased seaduslikud asjaolud. Vastuolulised teemad peavad olema esitatud tasakaalustatult (ehk arvestama kõikide osapoolte käest saadud informatsiooni).

- 5) Soovitused / ettepanekud peavad olema eristatud järeldustest ning soovitusel peavad tulenema järeldustest, mis tuleb aruandes välja tuua, st viidata leheküljele. Soovitused peavad olema piisavalt valideeritud, detailsed, konkreetsed ja reaalset rakendatavad ning selgelt välja toodud struktureeritud kujul tabelina (leid – viide aruande vastavale lõigule, järeldus, soovitus, vastutav asutus/üksus) ja nii detailselt, et nende põhjal on võimalik teha konkreetseid järeldusi. Kõik soovitusel peavad olema selgelt sõnastatud, nummerdatud ja tähtsuse järjekorras ning teemablokkide lõikes reastatud. Soovitused peavad olema arvestatavad kogumina, st nad ei tohi olla omavahel vastuolus.
- 6) Soovituste tabeli parameetriteks on:
 - a. Käsitlevat teema (sh probleem, analüüsile toetuv järeldus ja soovitus);
 - b. Soovitusega seotud näitajad, tegevus ja rakenduskava;
 - c. Viide aruande lõikudele, mis on soovitusel aluseks;
 - d. Tegevuskava ettepanek soovitusel arvestamiseks ja rakendamiseks;
 - e. Adressaat ja soovitatav elluviimise tähtaeg.
- 7) Hindamise lõpparuanne peab sisaldama sisutihedat ja otsustele orienteeritud lühikokkuvõtet nii eesti kui inglise keeles. Kokkuvõte peab sisaldama kõiki peamisi analüütilisi teemasid, konkreetseid järeldusi ja soovitusi, parimaid praktikaid ja neid toetavaid tõendeid.
- 8) Aruanne peab olema selge ja hästi struktureeritud. Vajadusel tuleb üksikasjalikum teave esitada lisades. Erinevate osade maht ning stiil peavad võimaldama erineva taustaga lugejatel sellest aru saada.

6.5 Teabe vahetamine

Hankija ja töö teostaja vahel toimuvad lepingu kehtivusaajal vajaduspõhised koosolekud, mille eesmärk on hindamise läbiviimise protseduuride täpsustamine, tagasiside andmine, tekkinud küsimuste lahendamine jms. Hankija määrab hankelepingu täitmiseks kontaktisiku (Kai Raja, kai.raja@siseministeerium.ee) ja vajadusel kontaktisiku asendaja, kes tagab töö teostajale abi hankija ainupädevuses olevate lepingu täitmise seotud küsimuste lahendamisel.

Hankija ei paku töö teostajale hankelepingu täitmiseks ja töö teostamiseks töökohta ega – vahendeid.

7. Teave pakkumuse sisu ja vormi kohta

Pakkumus näitab pakkuja arusaama hanke alusdokumentides kirjeldatust. Pakkumus peab sisaldama hanke eesmärkide ja küsimuste alusel sõnastatud hindamisülesandeid koos oodatavate tulemuste saavutamiseks valitud meetodiliste tegevuste kirjeldustega ning aja- ja tegevuskava ga. Pakkumuses peab olema välja toodud tööde jaotus pakkuja meeskonna vahel. Valitud hindamismeetodid tuleb siduda hindamisküsimustega. Välja tuleb tuua võimalikud hindamisega seotud riskid ja nende ennetamise viisid. Pakkumus peab olema läbipaistev ja üheselt arusaadav.

Pakkumus koostatakse vastavalt hanke alusdokumentidele, sisaldades vähemalt:

- 1) Hindamise konteksti ja ulatuse lühikirjeldust koos lähenemisviisiga eesmärkidele ja oodatavaid põhilisi tulemusi;
- 2) Hindamise eesmärkide ja oodatavate tulemuste alusel täiendavalt lahti sõnastatud hindamisülesandeid koos nende lahendamiseks vajalikkuga;
- 3) Pakkuja poolt märgatud piiranguid hindamisele, kas on küsimusi, millele võib eeldada, et hindamisega on keeruline vastust saada, sh andmete piiratuse tõttu, põhjendada ja pakkuda alternatiivne lahendus;

- 4) Vajadusel pakkuja ettepanekud parendusteks hindamisprotsessis, hindamisküsimustes, otsustuskriteeriumites, et tellija soovitud eesmärki oleks võimalik saavutada. Kui pakkuja näeb võimalust, kuidas anda hindamisele lisandväärtust, tuua see välja;
- 5) Hindamisülesannete lahendamiseks valitud tegevusi koos meetoditega (olenevalt spetsiifikast võib iga erinev ülesanne ja/või küsimus nõuda erinevat meetodilist lähenemist). Nii info kogumise kui analüüsi meetodid. Selgitus, miks valitud meetod on kõige asjakohasem ja kuidas meetod antud hindamise kontekstis rakendub, teooria ja definitsioonide tõlge praktikasse;
- 6) Välja pakutud hindamise meetoditest tulenevaid riske ja riskide maandamistegevusi;
- 7) Protsessi kirjeldust, kuidas jõutakse hindamisel leitudest usaldusväärsete järelduste ja soovitudeni;
- 8) Sisulisi ja vormilisi kvaliteedikontrolli meetmeid;
- 9) Pakkuja võib teha põhjendatud ettepanekuid aruandluse vormi ja sisu täiendamiseks. Aruandlus peab võimaldama tellijal jälgida tööde teostamise sujuvust, kvaliteeti ja vajadusel kõrvaldada kiiresti tekkinud tõrked ja puudused (esitatavad materjalid töö erinevates etappides, sisu küsimused);
- 10) Hindamise läbiviimise aja- ja tegevuskava;
- 11) Hindamise läbiviimise töökorraldust, hindamisülesannete jaotust ekspertide vahel. Selgituseks: kui planeeritakse alltöövõtjate kasutamist, siis tuleb pakkumuses ära näidata alltöövõtjad koos ülesannete kirjeldusega. Ühispakkumuse korral tuleb pakkumuses ära näidata tööjaotus partnerite vahel, nende vastutus ning koostöö korraldus;
- 12) Hindamise läbiviimisel projekti juhtimise ülesehitust: kommunikatsiooni (suhtluse) vorme tellijaga, kaasatud partneritega ja huvigruppidega; kavandatavat aruandlust tellijale (võimaldab jälgida projekti teostamise sujuvust, kvaliteeti ja vajadusel kõrvaldada tekkinud puudused ja tõrked, sisaldab pakkuja planeeritavaid ressursse/allikaid töö erinevates etappides);
- 13) Hindamisprojekti juhtimisest tingitud riske ja nende maandamistegevusi.

8. Nõuded lepingut täitvale meeskonnale

1. Pakkuja peab hankelepingu täitmiseks komplekteerima piisavalt suure meeskonna, sh projektijuhi, et hindamisülesanne saaks ettenähtud perioodil täidetud. Meeskonda kaasatavad isikud ei tohi hindamise sõltumatuse tagamise eesmärgil olla hindamisperioodil (s.o alates 01.01.2021 kuni 31.10.2023) osalenud hindamise objektiks olevast Varjupaiga-, Rände- ja Integratsiooni- ja Sisejulgeolekufondist või Piirihalduse ja viisapoliitika rahastust rahastatud projektis toetuse saaja projektimeeskonnas (Vorm „Meeskonna liikmed“ ja Vorm „Meeskonnaliikmete kinnitus“ ja Vabas vormis CV-d).
2. Projektijuhil peab olema vähemalt magistrikraad ja/või vähemalt 3-aastane uuringute ja hindamiste juhtimise kogemus. Projektijuht peab valdama heal tasemel eesti keelt nii kõnes kui kirjas (Vabas vormis CV).
3. Meeskonna kõikidel ekspertidel peab olema kõrgharidus, heal tasemel eesti ja inglise keele oskus ning varasem kogemus vähemalt 2 (kahe) sarnase töö teostamisel hindaja rollis. Sarnaseks tööks loetakse programmide või projektide vahelhindamise ja/või mõju ja tulemuste hindamise töid, mille maksumus oli vähemalt 10 000 (kümme tuhat) eurot ilma km-ta töö kohta. Hankija juhib tähelepanu, et võtmeisikud on hindamise sisulised teostajad, kes peavad vahetult osalema hindamise teostamises ning olema lepingu täitmise kaasatud oma vastutusvaldkonna piires kõikidesse asjakohastesse tööde teostamise etappidesse (Vabas vormis CV).
4. Ekspertide kohta peab pakkuja ära näitama, milline on teenuse osutamisel kõikide ekspertide roll ja töömaht ning kuidas meeskonna erinevad kompetentsid, varasemad kogemused ja

oskused kombineerituna antud hindamise eesmärke täita aitavad (Vorm „Meeskonna liikmed“, vabas vormis „Tegevus- ja ajakava“ ning „Teenuse kirjeldus“).

5. Pakkija esitab tingimusele vastavuse tõendamiseks vabas vormis meeskonna liikmete CV-d, millest iga isiku puhul peab selguma roll, mida isik täitma hakkab, haridus, keeleoskused, varasemad kogemused (töökogemused, projektides osalemine koos infoga projekti sisu ja maksumuse kohta) jm pakkuja poolt oluliseks peetavad andmed.
6. Pakkumuses peavad sisalduma meeskonna liikmete allkirjastatud kinnitused, et nad ei ole hindamisperioodil osalenud Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondist, Sisejulgeolekufondist või Piirihalduse ja viisapoliitika rahastust rahastatud projektis toetuse saaja projektimeeskonnas koos isiku poolt allkirjastatud nõusolekuga sõlmitava hankelepingu täitmises osalemiseks (Vorm „Meeskonnaliikmete kinnitus“).

LISA 1. Hindamisküsimused ja nendega seotud otsustuskriteeriumid

Hindamisküsimused määratlevad teabevajaduse ja elemendid, mida korraldusasutus ja EK peavad rakenduskava hindamise kohta teadma. Hindamisküsimused mõjutavad suurel määral tõendite kogumise ja hindamise viisi.

Otsustuskriteeriumid selgitavad hindamisküsimuste aluseks olevat loogilist raamistikku, tuues välja eeldused või väited, mida analüüs peab kinnitama. Oluline on märkida, et kuigi otsustuskriteeriumid peaksid aitama määratleda hindamise ulatust ja peamisi analüütilisi eesmärke, ei kata need kogu hindamise ülesehitust, vaid kaaluda tuleb ka kirjeldava komponendi kasutamist (keskendudes pigem viisile „kuidas“, mitte „kas“ (*if*) või „mil määral“ teatud tegevused on toimunud). Näiteks teatud tegevuse tõhususe või tulemuslikkuse kirjeldamisel tuleks hindamisel alati tähelepanu pöörata asjaoludele, mis seda võimaldasid (või ei võimaldanud).

Allolevas **tabelis 2** on viis hindamiskriteeriumi jaotatud hindamisküsimusteks ja nendega seotud otsustuskriteeriumideks. Viimaseid võib hindaja pakkumuse koostamisel või vahehindamise käigus vajadusel täpsustada ja/või täiendada, võttes arvesse hindamise ajakava ja rakenduskavade eeldatavat edenemist kuni 2023. aasta lõpuni.

Tabel 2 – Hindamisküsimused (kohustuslikud) ja nendega seotud otsustuskriteeriumid vahehindamiseks

Hindamis-kriteerium	Hindamisküsimus	Otsustuskriteeriumid (vahehindamise alguses hindajaga koos vajadusel täpsustatakse ja/või täiendatakse)
Asjakohasus	1. Mis ulatuses vastab iga rakenduskava muutuvatele vajadustele?	<ul style="list-style-type: none"> - Rakenduskava sidusrühmad on õigesti määratletud kooskõlas õiguslikus aluses sätestatud eesmärkidega. - Vajaduste analüüs, mis oli aluseks rakenduskava koostamisel ja sellega seotud ressursside jaotamisel, on kooskõlas asjaomaste sidusrühmade praeguste ja tulevaste asjakohaste vajadustega. - Vajaduste rahuldamiseks väljatöötatud strateegia, mis jaguneb konkreetseteks eesmärkideks, on suunatud kõige asjakohasemate vajaduste rahuldamisele proportsioonis olemasolevate ressurssidega. - Õiguslikes alustes sisalduvate ja rakenduskava raames kavandatavate rakendusmeetmete loetelu vastab sihtrühmade praegustele ja tulevastele vajadustele. -...
	2. Mis ulatuses on rakenduskava võimalik kohandada seoses uute tekkivate vajadustega?	<ul style="list-style-type: none"> - Vajaduste hindamist viiakse läbi ja seda ajakohastatakse regulaarselt või iga kord, kui toimuvad asjakohased muudatused kontekstis. - Partnerid/seirekomitee liikmed saavad õigeaegselt anda sisendit seoses muutuvate vajadustega ja asjakohaste kohapealsete arengutega. - Tegevuste rakendamisel kohaldatakse piisaval määral paindlikkust. - Vajaduse korral saab rakenduskavasse kiiresti sisse viia mitteolulisi muudatusi. - Kehtestatud on eeskirjad ja protseduurid, mis tagavad, et rakenduskava olulisi kohandusi saab uute vajaduste ilmnemisel õigeaegselt sisse viia. - Kui pärast rakenduskava heakskiitmist on vajadused muutunud, on rakenduskava või selle tegevusi õigeaegselt kohandatud või uued tekkinud vajadused on temaatilise rahastamisvahendi kaudu nõuetekohaselt adresseeritud. -...

Tulemuslikkus	3. Kas fondide rakendamine on ajagraafikus, et püstitatud eesmärgid saavutada?	<ul style="list-style-type: none"> - Kõigi asjakohaste konkreetsete eesmärkide ja sekkumisliikide tegevuste elluviimine, mida rakenduskava toetab, on alanud, välja arvatud juhul, kui tegevus oli kavandatud hilisema algusega. - Esialgused edusammud vahe-eesmärkide ja sihtväärtuste saavutamisel, sh võttes arvesse rakenduskavas muudatuste tegemiseks vajalikku aega, vastavad ootustele. - Väljakutsed, mis mõjutavad rakendamist ja rakenduskava eesmärkide saavutamist, on nõuetekohaselt kindlaks tehtud ja seotud tõhusate parandusmeetmetega. - Rakenduskava toetab sekkumiste ja tegevuste liike, mis on teadaolevalt ja olemasolevatele tõenditele põhinevalt tõhusad (sealhulgas nt asjakohane akadeemiline kirjandus, eelmise rakenduskava järelhindamine jne). - Rakenduskavas kasutatakse olemasolevaid häid tavasid, kui see on asjakohane ja võimalik. <p>-....</p>
	4. Kuivõrd asjakohane on seire- ja hindamisraamistik rakenduskava eesmärkide saavutamise edusammudest aruandmiseks?	<ul style="list-style-type: none"> - Loodud on usaldusväärne elektrooniline andmevahetussüsteem (eelkõige korraldusasutuse ja toetuse saajate vahel) andmete salvestamiseks ja säilitamiseks järelevalve ja hindamise eesmärgil. - Andmeedastuse protsessis osalevad osapooled mõistavad järelevalve nõudeid nõuetekohaselt ning vajaduse korral korraldatakse neile koolitusi või infotunde. - Väljund- ja tulemusnäitajate aruandlus kajastab õigesti kohapealse rakendamise progressi (puudub üle- või alaarvandlus). - Ühised näitajad kajastavad rakenduskava peamisi tulemusi kooskõlas selle sekkumisloogikaga. - Rakenduskava spetsiifilisi näitajaid kasutatakse selle sekkumisloogikast lähtuvate ühiste näitajate oluliste lünkade täitmiseks. - Üldine registreeritud andmete kogum loob piisavalt tõendeid, mida saab kasutada fondide mõjude (st rakenduskavale selge põhjusliku seosega omistatavate mõjude) hindamisel, luues sellega eeldused järelhindamiseks. <p>- ...</p>
	5. Kuidas on tagatud asjaomaste sidusrühmade kaasamine programmitöö perioodi kõigis erinevates etappides, sh planeerimise, rakendamise, järelevalve ja hindamise käigus?	<ul style="list-style-type: none"> - Kasutusel on strateegia kõige asjakohasemate partnerite tuvastamiseks, teavitamiseks ja nendeni jõudmiseks eesmärgiga tagada nende tasakaalustatud esindatus seirekomisjonis. - Asjaomased partnerid on kindlaks tehtud ja kaasatud planeerimise etapis. - Asjaomased partnerid osalevad seirekomisjoni töös vastavalt oma rollile, mis on määratletud asjakohaste protseduurireeglitega. - Kasutusele on võetud meetmed, mis võimaldavad partneritel osaleda kõigis rakenduskava elluviimise etappides. <p>-...</p>
	6. Kuidas rakenduskava elluviimisel arvestatakse ja edendatakse horisontaalseid põhimõtteid?	<ul style="list-style-type: none"> - Loodud on sobiv organisatsiooniline ja menetluskord, et tagada rakenduskava elluviimisel EL põhiõiguste harta järgimine. ÜSM artikkel 9(1) - Loodud on sobiv organisatsiooniline ja menetluskord, mis tagab asjakohaste meetmete rakendamise soolise võrdõiguslikkuse arvesse võtmiseks ja edendamiseks rakenduskava elluviimise kõigis etappides, sh planeerimise, rakendamise, järelevalve, aruandluse ja hindamise käigus. ÜSM artikkel 9(2) - Loodud on sobiv organisatsiooniline ja menetluskord, mis võimaldab rakendada asjakohaseid meetmeid igasugusel alusel diskrimineerimise vältimiseks rakenduskava elluviimise kõigis etappides - ÜSM artikkel 9(3) - Rakenduskava elluviimine on kooskõlas EL toimimise lepingu artiklis 11 sätestatud säästva arengu edendamise eesmärgiga, võttes arvesse ÜRO säästva arengu eesmäärke, Pariisi kokkulepet ja põhimõtet "ärge tehke olulist kahju" - ÜSM artikkel 9(4).
	7. Kuivõrd tulemuslik on rakenduskava oma võimalustest ja saavutustest teavitamisel ja levitamisel?	<ul style="list-style-type: none"> - Loodud on kommunikatsioonistrateegia, mille sihtrühmad ja järelevalve kord, sealhulgas kommunikatsioonitegevuse jaoks asjakohased ja mõõdetavad eesmärgid on õigesti määratletud. - Teavitustegevused jõuavad sihtrühmani ja viakse läbi sobivate suhtluskanalite ja platvormide kombinatsioonina, sealhulgas sotsiaalmeedia kaudu. - Rahastamisvõimalusi reklaamitakse piisavalt ja need jõuavad potentsiaalsete kasusaajate sihtrühmani. <p>-....</p>

Tõhusus	8. Mil määral toetab rakenduskava kulutõhusaid meetmeid?	<ul style="list-style-type: none"> - Rakenduskava toetab olemasolevate tõendite põhjal, sealhulgas asjakohasel kirjandusel põhinevat ja teadaolevalt kulutõhusaid sekkumisi ja tegevuste tüüpe. - Rakendamise käigus kogutud varajased tõendid näitavad, et ühiku hind vastab olemasolevatele võrdlusnäitajatele ja eelarvele või on neist madalam. - Sama rakenduskava raames tehtavate sarnaste tegevuste ühiku maksumuse erinevusi on võimalik selgitada ja põhjendada (nt erinevustega pakutava toetuse intensiivsuses või kvaliteedis, uuenduslikkusega jne).
	9. Kuivõrd tõhusad on juhtimis- ja kontrollisüsteemid?	<ul style="list-style-type: none"> - Õiguslikele alustele vastavalt loodud juhtimis- ja kontrollisüsteemi eesmärk on tagada tegevuste valiku, juhtimisülesannete, seirekomisjoni töö, raamatupidamisfunktsiooni täitmise ning iga tegevuse kohta käivate andmete salvestamise ja säilitamise tõhusus. - Halduskoormus on proportsionaalne kõikide sidusgruppide (korraldusasutus, toetusesaajad) jaoks, võrreldes eelmise programmi töö perioodiga / sarnaste teenuste pakkumisel võrreldavatele sihtrühmadele ilma rakenduskava toetuseta. - Halduskoormus on proportsionaalne kõigi toetusesaajate jaoks võrreldes eelmise programmi töö perioodiga / sarnaste teenuste pakkumisel võrreldavatele sihtrühmadele ilma rakenduskava toetuseta. - Halduskoormus on proportsionaalne kõikidele kasusaajatele võrreldes eelmise programmi töö perioodiga / sarnaste teenuste pakkumisel võrreldavatele sihtrühmadele ilma rakenduskava toetuseta. - Riiklikul tasandil (nt korraldusasutuse või riiklike auditeerimisasutuste poolt) puudub ülemäärane kohaldamine (ülekuldamine (<i>gold-plating</i>)), st nõudeid ei tõlgendata piiravamalt kui õigustatud alus või asjakohased dokumendid, mis liikmesriikidele meetodilist nõu annavad, ette näevad, välja arvatud juhul, kui selleks on olemas õigustatud põhjus. - EL tasandil puudub ülemäärane reguleerimine (ülekuldamine (<i>gold-plating</i>)), st nõudeid ei tõlgendata kitsamalt kui õigustatud alus ette näeb, välja arvatud juhul, kui selleks on olemas õigustatud põhjus. - Kasutusel olevad lihtsustatud kuluvõimalused loovad kohapealse lihtsustamise. - Vajadusel kasutatakse juhtimis- ja kontrollisüsteemide tugevdamiseks tehnilist abi.
	10. Kas ja mil määral on edasine lihtsustamine saavutatav ning kuidas?	<ul style="list-style-type: none"> - Olemas on tõendid õigusaktidest tulenevate nõuete, protseduurireeglite või praktikate kohta, mis tekitavad EL-i või liikmesriikide tasandil ebaproportsionaalset halduskoormust, ning on olemas konkreetsed alternatiivid. - Eksisteerivad võimalused lihtsustatud kuluhüvitusviisi (<i>simplified cost option</i>) ja tegelike kuludega sidumata rahastamise (<i>financing not linked to costs</i>) täiendamiseks kasutamiseks. - Olemas on tõendeid selle kohta, et rakenduskava elluviimisse kaasatud osalejate vahel puudub koordineerimine, mille tulemuseks on nt. sidususe puudumine, suurenenud halduskoormus jne. - Esineb probleeme elektrooniliste andmevahetussüsteemidega, mis põhjustavad viivitusi ning millega saab ja tuleks tegeleda.
Sidusus	11. Mil määral on rakenduskava kooskõlas oma poliitikavaldkonna raames toetatavate algatustega, eelkõige temaatilise rahastu raames toetatavate algatustega?	<ul style="list-style-type: none"> - Loodud on struktuurid, organisatsioonilised korraldused või koordineerimismehhanismid, mis tagavad kooskõlastamise, vastastikuse täiendavuse ja vajaduse korral koostoime sama rakenduskava erinevate juhtimisviiside vahel. - Koordineerimismehhanisme ja nende erinevaid korraldusi kasutatakse regulaarselt ja tulemuslikult. - Väidetavad kattumised on tegelikult objektiivsetel põhjustel õigustatud (nt samasihtrühm, kuid erinevat tüüpi meede / erinev vajadus adresseeritud/ valitud rahastamisviisi erinevalmisolek). - Rakenduskava on kooskõlas praeguste ELi ja riikliku tasandi poliitikaeesmärkidega. - Olemas on tõendid asutustevahelise koostöö kohta.
	12. Kuivõrd sidus on rakenduskava teiste ELi fondidega (sealhulgas teiste siseasjade fondidega) ja eelkõige ELi	<ul style="list-style-type: none"> - Loodud on struktuurid, organisatsioonilised korraldused või koordineerimismehhanismid, mis tagavad kooskõlastamise, vastastikuse täiendavuse ja vajaduse korral koostoime teiste ELi fondide, eelkõige ühtekuuluvuspoliitika ja ELi välisetegevuse (<i>external action</i>) vahel. - Koordineerimismehhanisme ja -korraldusi kasutatakse regulaarselt ja tulemuslikult.

	välis tegevusega (<i>external action</i>)?	<ul style="list-style-type: none"> - Väidetavad kattumised on tegelikult objektiivsetel põhjustel õigustatud (nt sama sihtrühm, kuid erinevat tüüpi meede / erineva vajaduse toetamine/ valitud rahastamisviisi erinev valmisolek). - Rakenduskava toetab valdkonnaüleseid arengu- ja või tegevuskavasid, täiendades teistest ELi fondidest pakutavat toetust. -...
Liidu lisandväärtus	13. Mil määral loob rakenduskava Euroopa Liidu lisandväärtust?	<ul style="list-style-type: none"> - Rakenduskava keskendub valdkondadele, sekkumistele ja sihtrühmadele, kus ELi tasandi tulemused võivad ulatuda kaugemale sellest, mida liikmesriigid suudavad iseseisvalt saavutada. Muuhulgas: <ul style="list-style-type: none"> • on olemas tõendid täiendavate sihtrühmade kaasamise või täiendavate sekkumiste kohta; • on olemas tõendid mastaabiefektide kohta, st suurem hulk pakutavaid teenuseid / lõppkasutajaid; - Puuduvad tõendid sõltuvuse kohta, st puuduvad süsteemselt riiklikel ressurssidel põhinevad investeeringud nende teenuste jaoks, mida osutatakse täielikult ELi fondide toetuse kaudu. -...